

Ikäihmisten neuvosto Liperi

Liperin ikäihmisten neuvosto 2017-21

Eläkeliiton Liperin yhdistys ry
Tuula Laeslehto, pj (varajäsen Aulis Lappalainen)

Eläkeliiton Viinijärven yhdistys ry
Suoma Vänskä (Kalevi Leppänen) 19.9.2018 saakka
Kalevi Leppänen (Ulla Jolkkonen) 19.9.2018 alkaen

Liperin Eläkkeensaajat ry
Sirpa Sahlman (Liisa Timoskainen)

Viinijärven Eläkkeensaajat ry
Kauko Kotkajuuri (Jorma Ikonen)

Liperin Seniorit ry / Pohjois-Karjalan Seniorit ry
Antti Multala, vpj (Katriina Tuhkanen)

Liperin Kristillinen Eläkeläisyhdistys ry
Orvokki Räsänen (Saimi Varis)

Liperin kunnanvaltuusto Tuula Pakarinen (Tero Kuittinen)

Hyvinvointilautakunta Anne Jetsonen 8.10.2020 alkaen

Elinympäristöpalvelut Tommi Hirvonen 1.6.2020 saakka (Kari Tanskanen)
Jouni Pekonen 1.6.2020 alkaen (Kari Tanskanen)

SiunSote Satu Melkko
Riitta Linkola, sihteeri

Ikäihmisten neuvoston toimintakausi sanoin:

Ikäihmisten neuvostolle 2017-2021 on ollut luonteenomaista aktiivisuus. Kokouksiin osallistuminen on ollut kiitettävällä tasolla ja poissaoloihin on aina ollut hyvä syy. Kokouksissa on keskusteltu paljon ja päätöksiä on osattu tehdä.

Ikäihmisten neuvosto voi vaikuttaa mm. tekemällä aloitteita, joita tehtiin neljän vuoden aikana kaikkiaan 12 kpl. Aloitteet koskivat ikäihmisten hyvinvointia (terveyskeskuksen odotustilan sohvien korottaminen, nk. lonkkatuolin hankkiminen OP:n konttoriin, levähdyspenkkien saaminen kulkureittien varrelle) ja neuvoston toiminnan tehostamista (hyvinvointilautakunnan jäsenen nimeäminen ikäihmisten neuvostoon). Ikäihmisten asioihin haluttiin myös kiinnittää huomiota tekemällä aloite vuoden Senioriteon nimeämiseksi. Eivät kaikki aloitteet suinkaan menneet läpi: Eeva Rynnäsen veistos ja muut taideteokset ovat edelleen entisellä virastotalolla, eikä yrityksemme pankkiautomaatin saamisesta Viinijärvelle tuottanut tulosta. Liperin kuntosalin laitteiden uudistamiseen liittynyt aloite kariutui siihen, että kuntosali vuokrattiin yrittäjälle. Toki salin laitteet uudistuivat, mutta maksuton kuntosalin käyttö supistui vain muutamaan tuntiin viikossa.

Ikäihmisten neuvosto on omalla asiantuntemuksellaan antanut panoksensa kun kunnalta on pyydetty lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi vanhusasiamiesvaltuutetusta. Tätä ehdottomasti kannatettiin. Näkemyksiämme on kuultu myös omaishoidon myöntämisperusteita päivitettäessä, laajaa hyvinvointikertomusta ja viimeisimpänä mielenterveys- ja päihdesuunnitelmaa laadittaessa. Ikäihmisten neuvoston jäsenet ovat saaneet myös mahdollisuuden osallistua kohdeyhtymänä Tuula Pakarisen opinnäytetyöhön, joka käsittelee ikäihmisten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia.

Ikäihmisten neuvosto on myös pystynyt järjestämään virkistystoimintaa Rauha Ylösen kuolinpesän varojen tuella. Puheenjohtajamme sanoin virkistystoimintaa on tarjottu sekä ”jalallisille” että niille, jotka asuvat jo palvelutaloilla, eivätkä pääse helposti esim. kulttuuripalveluiden äärelle. Ikäihmisten neuvosto on tehnyt eri esiintyjien kanssa sopimuksen kaikkiaan 66 virkistystuokion järjestämisestä palvelutaloilla. Korona soti vuonna 2020 tilaisuuksien järjestämistä, mutta pitämättömät esiintymistilaisuudet voidaan pitää vuoden 2021 loppuun mennessä. Muu virkistystoiminta on ollut teatteriretkiä, elokuvaesityksiä, yhteislaulutilaisuuksia ja Vanhusten viikon pääjuhlan järjestämisistä. Keväällä 2021 luovutettiin istutuslaatikot Penttilänpihan ja Neliapilan palvelutaloille.

Ikäihmisten neuvosto on myös järjestänyt luentotilaisuuksia, joista erityisesti Arjen turvallisuuteen liittynyt tapahtuma sai paljon huomiota ja kiitosta. Polvivaivoihin ja niiden hoitoon on saatu opastusta. Liikenneturva on ollut yksi yhteistyökumppaneistamme ja ikäihmisten neuvosto onkin järjestänyt Liikenneturvan kanssa ennakoivan ajon kurssin, sähköpyörätapahtuman ja liikenneluotsikoulutuksen. Liperin liikenneluotsit olivat toiset koko valtakunnassa, joten ihan eturintamassa kuljettiin tässäkin asiassa. Keväällä 2021 tehtiin avaus uudelle toiminnalle, kun järjestettiin mahdollisuus seurata Kohti kestäväää hyvinvointia teams-verkkoseminaaria Penttilä-salissa ja tilattiin kaksi verkkoluentoa Ikääntyvien yliopistolta. Luentoja saattoi seurata joko Penttilä-salissa tai omalta kotikoneelta linkin välityksellä.

Ikäihmisten neuvosto kuuntelee herkällä korvalla ikäihmisten toiveita ja palautetta. Kuulemistilaisuudet järjestettiin erityisesti sitä varten, että saatiin kuulla Viinijärven, Ylämyllyn ja Liperin asukkaiden toiveita. Toiveet kirjattiin ylös ja välitettiin oikeille tahoille niin kunnan sisällä, Siun sotessa kuin erilaisia palveluita tarjoavissa yrityksissä. Kuulemistilaisuuksien lisäksi ikäihmisten neuvoston jäsenet ovat jalkautuneet Liperi Leipäpäiville jututtamaan ihmisiä, keskustelemaan ajankohtaisista asioista ja tekemään ikäihmisten neuvoston toimintaa tunnetuksi.

Viestintäkanavana suuntaan ja toiseen ovat olleet myös eläkeläisyhdistykset. Ikäihmisten neuvoston toiminnasta on myös tehty esite, jota on ollut jaossa mm. kirjastoissa. Ikäihmisten neuvoston kokousmuistiot ovat luettavissa Liperin kunnan nettisivuilla.

Tärkeätä on ollut myös käydä esittäytymässä ja kertomasta toiminnasta kunnan valtuustossa ja hyvinvointilautakunnassa. Todella tärkeätä on ollut myös se, että sekä valtuuston että hyvinvointilautakunnan edustaja on jäsenenä ikäihmisten neuvostossa. Ikäihmisten ääni tulee esille myös Turvallisen asumisen hankkeessa, johon puheenjohtaja Tuula Laeslehto on kutsuttu ohjausryhmän jäseneksi.

Ihan kaikkea ei aina tarvitse keksiä itse, vaan hyvien käytäntöjen ja toimintaideoiden vaihtaminen muiden neuvostojen kanssa on koettu tärkeäksi. Ajatusten vaihtoa olemme käyneet kutsumalla Kontiolahden vanhusneuvosto Liperin ikäihmisten neuvoston vieraaksi ja tekemällä vastavierailu Kontiolahdelle sekä käynti Varkauden vanhusneuvoston vieraana. Perspektiiviä ikäihmisten ja vanhusneuvostojen toimintaan on saatu myös niin, että Liperin ikäihmisten neuvoston edustaja on osallistunut Pohjois-Karjalan vanhusneuvostojen kokouksiin ja valtakunnalliseen Vanhusneuvostopäivään vuonna 2018.

Liperin ikäihmisten neuvosto on kutsunut vieraita kokouksiinsa säännöllisesti. Uusien viranhaltijoiden aloittaessa työnsä olemme pyytäneet tutustumaan toimintaamme ja vaihtamaan ajatuksia hyvinvointijohtaja Riitta Lappalaisen, teknisen johtajan Jouni Pekosen, vapaa-aikapäälliköt Anu Koistisen ja Pasi Majoisen. Vierainamme ovat käyneet myös kunnanhallituksen pj. Sanna Parkkinen (nyk. Rissanen) ja hyvinvointivastaava Sirkka Korhonen (nyk. Helisten). Muita vieraita ovat olleet Larissa Potkonen ja Tiina Vauhkonen Tuu mukkaan -hankkeesta, Natalia Lundysheva kertoi palvelutaloilla toteutetusta virkistystoiminnasta, Niina Kiiski vieraili laajan hyvinvointikertomuksen laadintaan liittyen ja Sanna Härkönen ja Arttu Lehtomäki vierailivat ikäihmisten

neuvostossa laadittaessa mielenterveys- ja päihdesuunnitelmaa. Vieraana on käynyt myös Ritva Kontkanen Liperin terveyskeskukselta ja Arja Piironen Liperin Vanhustentaloyhdistyksestä.

Näiden neljän toimintavuoden aikana on tehty paljon, mutta jotakin on jäänyt myös tekemättä. Varsinkin Covid19-pandemia keskeytti kaiken sellaisen toiminnan, jossa olisimme kokoontuneet isommalla joukolla.

Nämä tekemättä jääneet asiat toivomme jättävämmä ”testamenttina” tulevalle uudelle Liperin ikäihmisten neuvostolle. Meiltä jäi toteuttamatta:

- Luustoterveyspäivä yhdessä Liperin vammaisneuvoston kanssa
- Kuulemistilaisuudet Liperissä, Viinijärvellä ja Ylämyllyllä
- Palvelutaloille suunnitellut elokuvapäivät
- Palvelutaloilla säännöllisesti vieraileville vapaaehtoisille tarjottavat kiitoskahvit

Myös Rauha Ylösen testamenttivaroja on edelleen käytettävissä virkistystoimintaan.

Ikäihmisten neuvosto on tehnyt haudanhoitosopimuksen Liperin seurakunnan kanssa Rauha Ylösen haudan hoitamisesta.

Tulevia haasteita:

Taloussuunnitelmaan vuosille 2021-2023 on kirjattu tavoitteeksi, että ikäystävällisyys näkyy palveluissa ja päätöksen teossa. Tavoitteeseen pyritään järjestämällä ikäihmisten palveluohjaus kunnan ja Siun soten rajapintaan. Laaditaan yhteistyössä ikäihmisten neuvoston kanssa ikäystävällisyyden ohjelma tai vastaava.

Liperin ikäihmisten neuvosto 2017-2021 toivottaa menestystä syksyllä 2021 toimintansa aloittavalle uudelle ikäihmisten neuvostolle.

Ikäihmisten neuvoston toimintaa numeroina:

Kokouksia pidettiin yhteensä 28

Pykälää käsiteltiin kaiken kaikkiaan 244

Kokouksissa istuttiin pykälää käsittelemässä 52 h 45 min (Pisin kokous 2h 50 min, lyhin 1h 5 min)

Aloitteet 12

Lausunnot 4 (1 lakialoite, laaja hyvinvointikertomus, mielenterveys- ja päihdesuunnitelma, omaishoidon myöntämisperusteiden päivittäminen)

Tapahtumat: 26 + 66 tapahtumaa palvelutaloilla

Rauha Ylösen kuolinpesän varoista on kustannettu:

- 66 virkistystapahtumaa palvelutaloilla
- järjestetty 6 yhteislaulutilaisuutta
- 3 teatterivierailua (sis. 28.7.21 oleva vierailu)
- Vuosina 2017, -18 ja -19 Vanhusten viikon pääjuhla
- Istutuslaatikot Penttilänpihaan ja Neliapilaan

Vierailut:

- kunnanvaltuusto
- hyvinvointilautakunta
- liikenneturvallisuuustyöryhmä
- Kontiolahden vanhusneuvosto
- Varkauden vanhusneuvosto

Vuoden senioriteot:

2018 SPR:n osastojen toiminta

2019 Perhekoti Jännti Ratilainen

2020 Liperi-Seura

Yhteistyötahot:

- Liperin vammaisneuvosto
- Liperi-Seura
- Liikenneturva
- Pohjois-Karjalan maaluntaliiton eläkeläisneuvottelukunta
- Maakunnalliset vanhusneuvostojen tilaisuudet

Ikäihmisten neuvoston tarkoitus

Lain mukaan vanhusneuvosto on otettava mukaan vanhusväestön hyvinvointia koskevan suunnitelman valmisteluun sekä palvelujen riittävyden ja laadun arviointiin. Lisäksi vanhusneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vanhusväestön hyvinvointiin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen / päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen tai vanhusväestön tarvitsemien palvelujen kannalta.

Liperi

Liperin kunta
PL 20 • 83101 Liperi
Tied. Riitta Linkola 0400 585 539
riitta.linkola@edu.liperi.fi
www.liperi.fi